

Forskning, fredsarbeid og forfølgelse

Ved et nokså merkverdig sammentreff har to av redaksjonsmedlemmene i Norsk tidsskrift for misjonsvitenskap disputert for doktorgraden siden siste utgave av tidsskriftet. Ikke nok med det, men de disputerte også på samme dato, nemlig den 19. oktober 2007. Begge avhandlinger har stor misjonsvitenskapelig betydning. De tar opp dagsaktuelle tema i et historisk perspektiv.

Universitetslektor Kristin Norseth på Menighetsfakultetet har skrevet en kirke- og misjonshistorisk avhandling med tittelen *"La oss bryte over tvert med vor stumbet!" Kvinnens vei til myndighet i de kristelige organisasjonene 1842-1912* (484 s). Avhandlingen gir en bred historisk fremstilling av kvinners engasjement i norsk kirkeliv, ikke minst innen misjonen. Den viser at misjonen faktisk i mange henseender var tidlig ute med å la kvinner ta ansvar og utøve lederskap. Vi vil komme tilbake med en mer fyldig omtale av avhandlingen og prøveforelesningene, men vil her gratulere Kristin Norseth med en vellykket avslutning av et stort prosjekt. Vi er fremdeles stolte over å ha henne med i redaksjonen av NOTM!

Egede Instituttets leder Rolv Olsen har disputert for graden Teol. Dr. ved Lund Universitet i Sverige med avhandlingen *"Prevailing Winds". An Analysis of the Liturgical Inculturation Efforts of Karl Ludvig Reichelt (272s)*. Avhandlingen føyer seg inn i rekken av vitenskapelige studier av en av Norges mest betydningsfulle misjonærer, Karl Ludvig Reichelt. Avhandlingen ser på Reichelt i et kontekstualiseringsperspektiv og påviser hvordan Reichelts kolonialistiske kontekst påvirket han egne inkultureringsforsøk. Også denne avhandlingen vil vi komme tilbake til. Vi vil også gratulere Rolv Olsen med avsluttet arbeid og uttrykke glede over at den formelle faglige kompetansen i redaksjonen nå er på et meget tilfredsstillende nivå.

I dette nummeret av NOTM skriver professor Jarle Simensen om debatten om historievitenskapem og om norske misjonshistoriske studier. Han dokumenterer nok en gang den store interessen for misjonsstudier også blant forskere som ikke har direkte tilknytning til misjonen. Artikkelen gir

mange interessante perspektiver og vil kunne fungere som inspirasjon for ytterligere forskning i det rike materialet som misjonshistorien representerer. Den viser også betydningen av hovedfags- og masteravhandlinger som forskningsbidrag og skulle ikke minst oppmuntre studenter til å engasjere seg i misjonsstudier.

De to øvrige artiklene handler om religionsmøtet og om problemer og muligheter når det gjelder religionenes bidrag til fred og forsoning.

Professor Arne Redses prøveforelesning for doktorgraden ved Misjonshøgskolen har en tittel så lang at vi ikke har plass til å gjengi den her, men handler om trosfrihet, toleranse og Huntingtons berømte tese om "clash of civilizations". I sin konklusjon påpeker Redse med rette at kristendommen ikke lenger er en vestlig religion. Misjonsorienterte kristne representerer noe annet enn en "civil religion" eller en spesiell "civilization". De har en tverrkulturell identitet som Guds universelle folk og kan ha et stort potensial, ikke som konfliktskapere, men som forsonere og fredsskapere.

Generalsekretær Vebjørn L. Horsfjord i Religioner for fred - Europa holdt et orienterende foredrag på NORMEs misjonskonferanse LINK på Fjellhaug skoler i september i år om religionsdialog og bestrebelser for å skape fred og forståelse, ikke minst mellom muslimer og kristne. Foredraget har mer preg av å være en revy eller rapport fra et viktig arbeid enn en vitenskapelig artikkel. Horsfjords bidrag er et verdifullt innspill til debatten om forholdet mellom mennesker av ulike religioner i dagens norske samfunn, og ikke minst til spørsmålet om misjon og konvertering.

Til slutt vil vi få gratulere *post festum* Norsk Misjon i Øst, tidligere Misjon bak Jernteppet, med 40-årsjubileet i høst. Etter å ha vært en på flere måter marginal (ikke i negativ forstand) og original misjonsorganisasjon som kjempet i kraftig motvind fra etablerte kirkelige og økumeniske kretser for sitt engasjement for de forfulgte og nødlidende kristne i de kommunistiske land, har organisasjonen maktet å vende sitt engasjement etter kommunismens fall i Europa mot andre land der forfølgelse av kristne finner sted. Den har etter hvert vunnet stor anerkjennelse, og de fleste innser i dag at dens informasjon om og vurdering av de kristnes kår i undertrykkende og kristendomsfiendtlige land – om forfølgelsen og diskrimineringen skjer ut fra kommunistisk ideologi eller muslimsk religion – er både vederheftig og vel begrunnet. Interessant er det at NMØ nå trekkes inn som en respektert samtalepartner og premisseleverandør både i forhold til politiske myndigheter og økumeniske organisasjoner.

Tormod Engelsviken
Redaktør